

Aan de colleges van B&W van de gemeenten Lisse, Hillegom, Teylingen, Noordwijk, Katwijk en het dagelijks bestuur van de regio Holland Rijnland

De Zilk, 22 juli 2025

Betreft: Zienswijze ontwerp PLG-DG (Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport).

Geachte bestuurders,

Hierbij ontvangt u de zienswijze van Stichting Spoorvariant Nee, Bereikbaarheid Bollenstreek Ja!

U kent ons vanuit onze betrokkenheid sinds de start van het Duinpolderweg traject waarin wij regelmatig en intensief contact hadden en hebben met wethouders, burgemeesters, raads- en commissieleden als ook met de projectorganisatie op provinciaal en gemeentelijk niveau van de mobiliteitsprojecten. Voor de nieuwe commissieleden willen wij ons graag kort introduceren.

Stichting Spoorvariant Nee, Bereikbaarheid Bollenstreek Ja (SSN-BBJ) zet zich actief in voor:

- Het openhouden van de Duin- en Bollenstreek; in het bijzonder de Zilkerpolder en Veenenburg;
- Het behoud van de bollenteelt in de Provincie Zuid-Holland;
- Het beschermen van eeuwenoude, cultuurhistorische landschappelijke waarden in onze streek;
- Verbetering in de bereikbaarheid en leefbaarheid van de Duin- en Bollenstreek.

Ten eerste wil Stichting Spoorvariant Nee, Bereikbaarheid Bollenstreek Ja! (hierna SSN-BBJ) u complimenteren over de uitgebreide beschrijving van de kansen, bedreigingen en uitdagingen waar wij vandaag de dag als regio voor staan.

Echter SSN-BBJ betreurt het ten zeerste dat zij niet is uitgenodigd voor het participatie traject. De reden voor de uitsluiting zou liggen in het feit dat er voldoende vertegenwoordiging vanuit de bollensector aanwezig is. Hiermee doet u onze Stichting tekort. Wij lopen al vele jaren mee en hebben veel kennis en ervaring op het dossier Noordelijke ontsluiting Duin- en Bollenstreek. Wij voelen ons als Stichting beslist niet gehoord en verwachten daarom een serieuze en inhoudelijke reactie naar aanleiding van deze zienswijze.

Inhoudelijke reactie en bezwaren SSN-BBJ

SSN-BBJ is verheugd dat de concept PLG-DG omvat;

1. een betere definitie van de term verrommeling;
2. het genomen besluit geen GOM woningen meer te bouwen op zichtlijnen en bestaande vensters open te houden/maken;
3. de invulling van woningbouw naar maatschappelijke behoefte qua woningtype;
4. meer aandacht voor biodiversiteit en voor water.

SSN-BBJ heeft nadrukkelijk bezwaar tegen:

a. Krimp van het vastgestelde bollenareaal

In de concept PLG-DG ontbreekt een expliciete borging van het minimale bollenareaal van 2.625 hectare, zoals vastgelegd in het Pact van Teylingen en breed gedragen door de Bollenstreekgemeenten. Het loslaten van deze ondergrens ondermijnt een fundamenteel uitgangspunt voor het behoud van het cultuurhistorisch landschap en de economische basis van de regio.

Het vastleggen van dit areaal is geen symbolisch gebaar, maar een noodzakelijke voorwaarde voor de continuïteit en verduurzaming van de bollenteelt en dus een Duurzame Greenport. Juist in een tijd waarin de sector zich aanpast aan strengere milieueisen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen versneld en voor 2030 wordt afgebouwd, is voldoende areaal essentieel. Alleen dan is er ruimte voor noodzakelijke wisselteelt, gewasdiversiteit, ecologisch slootkantenbeheer, robuust watermanagement en verbetering van de waterkwaliteit. Wij pleiten daarom voor een expliciete herbevestiging van het minimale bollenareaal in de PLG-DG, als structurele randvoorwaarde voor ruimtelijke ontwikkeling in de streek.

b. Aanwijzen bouwlocaties buitengebied

In de concept PLG-DG wordt gesproken over bouwen op gronden die in het verleden zijn benoemd als mogelijke reservelocaties voor GOM-woningen. Deze onzorgvuldige formulering in PLG-DG schept verwarring over reservelocaties. Deze locaties zijn nooit formeel vastgesteld of goedgekeurd. Door deze suggestieve woordkeuze loopt het document vooruit op besluitvorming en wekt het de indruk dat woningbouw op waardevolle bollengrond reeds is toegestaan. Dit schept verwarring en kan leiden tot ongewenste precedentwerking.

SSN-BBJ maakt bezwaar tegen het aanwijzen van potentiële ontwikkellocaties op bollengrond in de PLG-DG. Dit belemmert gemeenten oog te hebben voor binnenstedelijke kansen en het benutten hiervan, terwijl daar juist veel potentieel ligt. Het stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen boven uitbreiding in het buitengebied is een richting die u als bestuurder moet stimuleren. Denk aan woningbouw aan de randen van bedrijventerreinen, verticale bouwmogelijkheden (stapelen), functiemenging, transformatie van monumentaal en commercieel vastgoed en integratie van wonen bij nieuwe maatschappelijke voorzieningen. Deze strategie sluit aan bij duurzaam ruimtegebruik en behoud van het karakteristieke landschap.

Een gezamenlijke Bollenstreekcommissie Ruimtelijke Ontwikkeling zou kunnen worden ingesteld om te beoordelen welke binnenstedelijke plannen voldoende bijdragen aan regionale woningbouwopgave, alvorens uitbreiding in het buitengebied te overwegen. Dit voorkomt versnippering van het landschap en waarborgt een zorgvuldige afweging van ruimtelijke belangen. Daarnaast zou deze commissie of de GOM verrommelingsvraagstukken kunnen behandelen waarbij de al oude 'ruimte voor ruimte' regeling of een variant hierop kunnen worden gewogen en toegekend.

c. Het ontbreken van visie op het dossier huisvesting arbeidsmigranten

In de PLG-DG ontbreekt een adequate visie op de huisvesting van arbeidsmigranten. Dit is een urgent vraagstuk dat direct samenhangt met de beschikbaarheid van betaalbare woningen. Arbeidsmigranten zijn essentiële arbeidskrachten voor de realisatie van de Duurzame Greenport. Hun huisvesting dient daarom integraal onderdeel te zijn van het ruimtelijk beleid, met oog voor sociale cohesie, leef kwaliteit en economische continuïteit.

d. Oprukkende verstedelijking en ruimte claims

De Bollenstreek is niet alleen een belangrijk bollenteeltgebied, maar deze fungeert ook als 'Groene Long' tussen Haarlem en Leiden, essentieel voor recreatie en toerisme. Deze functie dreigt te verdwijnen onder druk van woningbouwclaims en economische ambities. SSN-BBJ heeft eerder gewaarschuwd voor een overdaad aan ruimtelijke doelstellingen en pleit voor scherpe keuzes. Uw PLG-DG bevestigt dit spanningsveld.

SSN-BBJ zou graag inzicht krijgen in de concrete plannen betreffende de verstedelijkingsas Katwijk–Leiden–Alphen. Is er een Intergemeentelijke visie of onderbouwing beschikbaar?

Het baart ons grote zorgen dat ruimtelijke ambities zich lijken te concentreren in de Bollenstreek terwijl de toekomstige bouwlocatie Valkenhorst (voormalig vliegveld Valkenburg) voorziet in ruim 5.000 woningen. De zuidelijke Bollenstreek is inmiddels nagenoeg versmolten met Leiden, een ontwikkeling die als schrikbeeld geldt voor het open karakter van onze regio.

In de PLG-DG wordt vervolgens het toevoegen van nieuwe bedrijventerreinen beschreven als een ambitie. SSN-BBJ betreurt dit omdat deze ontwikkeling juist bijdraagt aan verdere verdichting van de Bollenstreek. Bovendien staat dit haaks op uw ambitie voor 'een open Duin- en Bollenstreek met landschappelijke waarden, ruimte voor groen/blauwe dooradering en het stimuleren van biodiversiteit'.

Voor het realiseren van nieuwe bedrijventerreinen in combinatie met grotere woningbouwlocaties lijkt de verstedelijkingsas Katwijk-Leiden-Alphen een interessante optie gezien de recent verbeterde ontsluiting (Rijnland route) en de beschikbare ruimte.

Binnen de Bollenstreek kunnen voldoende mogelijkheden worden benut om bestaande, incurante bedrijventerreinen te herontwikkelen, waardoor duurzame kansen ontstaan voor zowel het bedrijfsleven alsmede lokale woningbouw en voorzieningen. Nieuwe woningen zouden eigenlijk moeten kunnen worden toegewezen aan kopers met een sterke binding aan de streek. Dit om het eigen woningbezit van ingezetenen en/of economisch gebonden te stimuleren. Door een dergelijke regeling kan bovendien worden voorkomen dat de Bollenstreek de bufferzone voor de Randstedelijke woningvraag wordt.

e. Tot slot ons belangrijkste en grootste bezwaar tegen de PLG-DG:

Uw wensen en plannen tot het aanleggen van een wegnnet door het hart van de open ruimte in de Bollenstreek is strijdig met uw eigen plan (Speerpunt 4) voor het buitengebied met name het gebied waar u een wegontsluiting zoekt.

Speerpunt 4: versterken open karakter Duin- en Bollenstreek en respecteren van belangrijke zichtlijnen De Duin- en Bollenstreek biedt een grote diversiteit aan landschappen, misschien nog wel diverser dan de afgelopen jaren is erkend. Het adagium 'openhouden van het gebied' leeft sterk in de regio. Er is tegelijkertijd sprake van verschillende zones. Sommige gebieden zijn veel 'opener' dan andere gebieden. Er liggen kansen om gebieden die écht open zijn ook open te houden. In de streek zijn er ook plekken die meer gefragmenteerd zijn en waar veel meer bebouwing staat. Enkel het adagium 'openhouden' helpt hier niet om het gebied landschappelijk sterker te maken. Conclusie: we 'vieren' en versterken de openheid van het landschap waar deze nog 'gaaf' is.

Wij verzoeken u met klem af te zien van verdere onderzoeken naar een wegverbinding daar waar het landschap nog open en 'gaaf' is. Een weg die strijdig is met zowel Speerpunt 4 als de Greenport-ambitie. Eerdere studies hebben overtuigend aangetoond dat nut en noodzaak voor een verbinding in het voorgestelde gebied ontbreken. Oplossend vermogen is aangetoond in de Ringvaart-verbinding ten noorden van Hillegom. In plaats van nieuwe infrastructuur door waardevol open landschap, pleiten wij voor een integrale mobiliteitsstrategie die inzet op spreiding van verkeersstromen over regio. Door te investeren in multimodale bereikbaarheid – waaronder fiets, openbaar vervoer en slimme logistiek – bijvoorbeeld door een directe OV verbinding van Station Hillegom naar Station Nieuw Vennep, wordt niet alleen de druk op het landschap verminderd, maar ook de leefbaarheid en duurzaamheid van de Duin- en Bollenstreek versterkt.

Wij kijken belangstellend uit naar uw reactie op onze inbreng.

Met vriendelijke groet,

Stichting Spoorvariant Nee, Bereikbaarheid Bollenstreek Ja!

PS Graag verwijzen wij ook naar onze brief van Januari 2024 aan de Commissieleden Bereikbaarheid en Wonen Provincie Zuid Holland die wij als bijlage meesturen.

Geachte Commissieleden Bereikbaarheid en Wonen,

Binnenkort staat het agendapunt startnotitie **Mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin en Bollenstreek en Haarlemmermeer** op de agenda.

Tijdens het Duinpolderweg traject hadden wij regelmatig contact met de voorloper van de Commissie Bereikbaarheid en Wonen (BW). Voor de nieuwe commissieleden willen wij ons graag kort introduceren.

Stichting Spoorvariant Nee, Bereikbaarheid Bollenstreek Ja (SSN-BBJ) zet zich actief in voor;

- Het open houden van de Duin- en Bollenstreek; in het bijzonder de Zilkerpolder en Veenenburg
- Het behoud van de bollenteelt in de Provincie Zuid-Holland
- Het beschermen van eeuwenoude, cultuurhistorische landschappelijke waarden in onze streek
- Verbetering in de bereikbaarheid en leefbaarheid van de Duin- en Bollenstreek

Tijdens de diverse (participatie)bijeenkomsten hebben wij een lijst van aandachtspunten ingebracht die zich richten op projectalternatief 2; een verbinding tussen N206-N207 met een aftakking naar station Hillegom. Deze punten willen wij ook graag aan u meegeven:

- Door de huidige kadering van het zoekgebied voor infrastructurele maatregelen (uitsluitend vanaf het gebied ten zuiden van de dorpskern Hillegom, op grondgebied Zuid-Holland), missen wij interregionale kansen en oplossingen die daadwerkelijk een oplossend vermogen hebben;
- Volgens alle eerder uitgevoerde MER-berekeningen zit de infrastructurele oplossing voor de Duin- en Bollenstreek in het spreiden van de verkeersstromen over de hele regio, door het realiseren van 2 extra verbindingen over de Ringvaart ten noorden van Hillegom (N208-A4) en ten zuiden van Lisse (N208-A44);
- Deze twee verbindingen creëren extra oost-west verbindingen voor HOV en doorfietsroutes bij de Ringvaart en bevorderen een goede doorstroming (met name op de N208). Het aanleggen van snellere HOV verbindingen en doorfietsroutes ontmoedigen het autogebruik waardoor het wegennet in de toekomst niet weer opnieuw uitgebreid hoeft te worden. Het bijkomend voordeel is dat het OV-gebruik bevordert wordt voor het toerisme. Tevens profiteert het forensenverkeer uit Zuid-Kennemerland van nieuwe oost-west verbindingen in de grensstreek;
- Met het huidige plan (verbinding N207-N206) concentreert al het verkeer zich aan de zuidkant van Hillegom en te noorden van Lisse waardoor het knooppunt N207/N208 alleen maar nog drukker wordt. Dit tracé heeft niet voldoende oplossend vermogen en er gaat bovendien onacceptabel veel bollengrond verloren;
- Het opofferen van beschermde bollengrond keert zich tegen de uitgangspunten van het Pact van Teylingen en de Intergemeentelijke Structuurvisie. Het is niet mogelijk om deze grond te compenseren en daarnaast is de hoeveelheid compensatiegrond onbetaalbaar;
- De Zilkerpolder en Veenenburg kenmerken zich door de afgezande bollenkavels en eeuwenoude strandwallen die een lijnenspel vormen in het landschap. Deze unieke combinatie heeft een grote cultuurhistorische waarde. Daarnaast herbergt het gebied een uniek vogelbestand, waarvan diverse soorten elders niet voorkomen.
- In het verleden is breed onderzoek gedaan naar een westelijke rondweg om Hillegom. De aftakking van de N207 naar station Hillegom is onderdeel van deze rondweg en van de startnotitie. Conclusie op basis van de eerdere onderzoeken; een westelijke randweg heeft alleen oplossend vermogen als ten noorden van Hillegom een verbinding bij de Ringvaart gerealiseerd zou worden;

- Hillegom start met de bouw van ca 300 woningen ten noorden van de dorpskern. Iedereen is blij met dit bouwproject echter de ontsluiting van deze nieuwe woningen drukt op de bestaande zeer fragiele infrastructuur;
- Spreiding van verkeer zal nog belangrijker worden met het oog op de bouw van 16.000 woningen in Nieuw-Vennep en Hoofddorp, waardoor het bestaande wegennet veel zwaarder wordt belast;
- De verbreding van de Elsbroekerbrug zien wij als een maatregel die de huidige verkeersdosering naar de dorpen Lisse en Hillegom teniet doet/weg neemt. Het verkeer rijdt dan namelijk in een keer door naar het kruispunt bij de Steenfabriek, waardoor de N208 wordt overbelast en er langere files in de kernen ontstaan;
- De polders verbinden de kust, Natura2000 gebied, met de bossen van Zuid Hollands Landschap en Landschap Noord Holland waardoor er een grote ecologische zone aanwezig is die uitwisseling van dieren en biodiversiteit bevordert;
- Wij zijn van mening dat draagvlak voor het ontwikkelen van de verbinding N207-N208 met een verbinding naar station Hillegom ontbreekt;
- Wij willen tevens de timing van diverse infrastructurele projecten onder uw aandacht brengen. Medio 2024 wordt de Rijnlandroute opgeleverd en in 2025 staat groot onderhoud gepland aan zes kunstwerken van de A44. Wij willen u vragen om de verkeersmodellen te laten updaten na het openstellen van de Rijnlandroute en voor de start van het groot onderhoud aan de A44. Het effect van de Rijnlandroute op de verkeersdruk in de Zuidelijke Duin en Bollenstreek is nog onbekend en van wezenlijk belang voor de plannen voor de ontsluiting van de Noordelijke Duin en Bollenstreek;
- Tot slot is SSN-BBJ zeer benieuwd naar de effectiviteit van een weg naar station Hillegom.

Vriendelijk vragen wij u deze aandachtspunten mee te nemen in uw oordeelsvorming over de startnotitie en de bereikbaarheid van onze regio. Daarnaast zouden wij graag in contact komen met uw fractie om informatie uit te wisselen. Wij zijn sinds 2016 actief betrokken en zetten ons in voor een betere bereikbaarheid van de Bollenstreek, Haarlemmermeer en Zuid-Kennemerland.

Met vriendelijke groet,

